

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 202-203

Припремиле Софија Олиник, Маријана Завијска, Ана Довха

Ослобођење . Председник Володимир Зеленски [обавестио](#) је у понедељак да су украјинске снаге од почетка месеца поново заузеле 6.000 квадратних километара територије коју је окупирала Русија. Рашчишћавање територија и даље се [наставља](#) на 4000 квадратних километара ослобођених региона. Током последњих неколико дана, Украјина је [поново заузела](#) више од 300 насеља у северној области Харков, изјавила је 13. септембра заменица министра одбране Хана Малијар. Према речима званичника, скоро 150.000 становника Харковске области ослобођено је од руске окупације у брзој контраофанзиви. У ослобођеном Изјуму [уништено је](#) 80% градске инфраструктуре, која обухвата приватне и стамбене зграде, те предузећа, државне институције, комуналне објекте, као и индустријске објекте. У Херсонској области ослобођене су Високопоље, Нововознесенске, Билохирка, Мирољубивка и Сухи Ставок, [саопштило је Министарство](#) одбране. Према речима гувернера Луганске области, Оружане снаге Украјине [ушле су](#) у Крмину у Луганској области и преузеле контролу над њом.

Ратни злочини. Полиција [проналази](#) руска „мучилишта“ у ослобођеној Балаклији. Према речима заменика начелника полиције Харковске области, током окупације града Балаклија у Харковској области, Руси су истовремено држали у заточеништву најмање 40 људи. „Према сведочењима, били су мучени на различите начине“, каже заменик шефа полиције. Према наводима полиције, Руси су трагали за украјинским ратним ветеранима и добровољцима који су помагали украјинској војсци. Такође, најмање 1000 цивила је убијено у Изјуму због акција руске војске. Тела четворице цивила са траговима мучења и ранама од ватреног оружја на глави [пронађена су](#) у ослобођеном селу Зализничне, у области Харков. На територијама [ослобођеним](#) од окупатора свакодневно се бележи и до две стотине крвавих ратних злочина које су починили Руси, а на десетине њих је замењено више од 70.000 квадратних километара.

Према подацима Генералштаба, руске трупе [пљачкају домове](#) на истоку, јужно од Украјине. Руски војници украли су стотине цивилних аутомобила, натоварених другом опљачканом робом, из Харковске области. Војска је саопштила да руске трупе настављају да краду цивилне аутомобиле и пљачкају куће у јужним областима Запорожја и Херсона.

Колаборационизам. Током 200 дана рата, Национална полиција [отворила је](#) више од 1300 кривичних поступака о колаборационизму. Укупно, током 200 дана пуне инвазије руских окупатора на украјинску земљу, полицијске јединице су примиле и обрадиле скоро 4,5 милиона жалби грађана, покренуле више од 31,8 хиљада кривичних поступака на основу чињеница о злочинима које је починила руска војска. особља и њихових саучесника, регистровано је више од 103 хиљаде кривичних дела

Крим. У Русији су 9-11. септембра одржани избори гувернера, заменика градских већа и општинских органа, односно предвиђали су изборе на Криму. ЕУ је већ издала [саопштење](#) да неће признати изборе на полуострву Крим, који је припојила Русија. „ЕУ не признаје одржавање ових избора и њихов резултат на полуострву Крим. ЕУ не признаје незакониту анексију Крима од стране Руске Федерације, што представља кршење међународног права. Крим је Украјина“, наводи се у саопштењу.

Градови на удару. 14. септембра снажно руско гранатирање града Николајева преко ноћи оштетило је стамбене зграде. За 200 дана рата пуних размера, Русија [није гранатирала](#) Николајев само 29 дана. У региону Запорожја, руске снаге су 13. септембра ракетним системима за више лансирања гранатирале град Оривив, регион Запорожја, потпуно уништивши једну кућу. Под рушевинама спасиоци су пронашли тело 84-годишње жене.

Национална безбедност. Канцеларија председника Украјине [представила је](#) своју визију безбедносних гаранција за Украјину изнесена у [Кијевском безбедносном споразуму](#). Споразум има за циљ да дефинише могућности за одвраћање од оружаног напада или акта агресије. Али они неће заменити Северноатлантску алијансу, којој Украјина тежи да се придружи. Овај документ указује на групу држава гаранта, која може укључивати САД, УК, Канаду, Пољску, Италију, Немачку, Француску, Аустралију, Турску и нордијске, балтичке, централне и источне Европе земље. Неке од кључних препорука укључују:

- Најјача безбедносна гаранција за Украјину лежи у њеном капацитету да се брани од агресора према члану 51 Повеље УН. Да би то постигла, Украјини су потребни ресурси за одржавање значајних одбрамбених снага способних да издрже оружане снаге и паравојне формације Руске Федерације.
- За то су потребни вишедеценијски напори континуираног улагања у одбрамбену индустријску базу Украјине, скалабилан трансфер оружја и обавештајна подршка савезника, интензивне мисије обуке и заједничке вежбе под заставима Европске уније и НАТО-а.
- Гаранције безбедности треба да буду афирмативне и јасно формулисане; оне излажу низ обавеза које је преузела група гаранта, заједно са Украјином. Гаранције морају бити правно и политички обавезујуће на основу билатералних споразума, али спојене у оквиру заједничког документа стратешког партнерства – под називом Кијевски споразум о безбедности.
- Пакет гаранција обухвата превентивне мере војног, финансијског, инфраструктурног, техничког и информационог карактера за спречавање нове агресије, као и мере које треба одмах предузети у случају новог задирања у суверенитет и територијални интегритет Украјине. Поред тога, структура Кијевског споразума о безбедности укључује пуноправни пакет санкција против државе агресора, а може укључивати и додатне компоненте, као што су споразуми о обезбеђивању Украјине савременим противваздушним/противракетним системима, регионални споразуми о

безбедности у Црном мору и др.

Леонид Слуцки, председник Комитета Државне думе за међународне послове Руске Федерације и лидер ЛДПР (Либерално-демократска партија Русије), назвао је препоруке о безбедносним гаранцијама „ескалацијом“, а не решавањем тренутне ситуације. Предлог је против Русије, против једне нуклеарне државе. Надам се да су сви западни партнери Кијева добро свесни за шта се од њих тражи да се пријаве .'

Влада [усваја нацрт буџета](#) за 2023. годину, 50% расхода за одбрану, безбедност. Премијер Денис Шмихал рекао је да су издаци нацрта буџета за безбедност и одбрану четири пута већи у односу на претходну годину и износе 1,136 билиона грла (30,7 милијарди долара). Дефицит је постављен на преко 3 милијарде долара месечно. Нацрт буџета тек треба да одобри украјински парламент.

Спољна политика. Нови пакет санкција против Руске Федерације требало би да укључи ограничавање цене руског гаса. ' *Највећа тема (новог пакета санкција ЕУ. – Ред.) је сада такозвани плафон цена, односно ограничавање цене руског гаса, то је такође, у ствари, санкција, сада се спроводи разматрано, став је усвојен на нивоу Г7, тако да је ово највећа прича. Али има много ствари које треба поштрипти. Нису гласни, неће доспети у наслове, али и ове санкције треба увести "*, нагласио је Кулеба.

Шефица Комисије Европске уније Урсула фон дер Лајен [најавила](#) је посету Кијеву касније у среду како би показала подршку овог блока Украјини док се бори против руске инвазије. Обучена у боје Украјине, фон дер Лајен је рекла у свом обраћању о стању у Европској унији да ће блок прискочити у помоћ Украјини отварањем њеног јединственог тржишта више за украјинске производе и рекла да ће о свему *томе разговарати са председником (Володимиром) Зеленским . '*

Економска сигурност. Влада очекује да ће украјински БДП [порасти](#) за 4,6% 2023. Међутим, премијер Денис Шмихал је рекао да ће украјинска економија следеће године у великој мери зависити од тока руског рата и да би БДП земље могао да падне за чак 0,4% или да порасте за чак 10% у 2023. Међународни монетарни фонд [издвојио](#) је додатних 1,4 милијарде долара за подршку Украјини. Председник Володимир Зеленски је 13. септембра рекао да је имао телефонски разговор са Кристалином Георгијевом, генералном директорком ММФ-а, и разговарао о „будућој сарадњи у циљу повећања финансијске стабилности Украјине“.

Опоравак. Канцеларија председника [представила](#) је пројекат Фонда за опоравак Украјине. Према речима шефа Канцеларије, Украјина се не ослања искључиво на међународну финансијску помоћ. Циљ је да се обезбеди финансирање и од законске конфискације заплењене имовине Русије на територији Украјине. Јермак је рекао да ће 75 одсто надзорног одбора Фонда чинити представници донатора, а да ће 100 одсто његовог руководства именовати донатори. Извештавање Фонда биће јавно доступно, а посебно ће бити обавезно објављивање комплетних информација о статусу реализације пројекта и динамици коришћења средстава. Претпоставља се да ће Фонд добити финансијску помоћ од влада, агенција и међународних организација у виду циљаних грантова на основу споразума. Према подацима Канцеларије председника, у Украјини је тренутно више од 86.000 објеката уништено или оштећено као резултат непријатељстава, не рачунајући окупирани и недавно ослобођене територије. Од тога, 38 000 треба да буде обновљено што је пре могуће.

Здравствена сигурност. Светска здравствена организација очекује да ће пораст стопе заразе COVID-19 у Украјини достићи врхунац у октобру, што ће вероватно довести болнице близу прага њиховог капацитета, [рекао је](#) у понедељак генерални директор СЗО Тедрос Адханом Гебрејесус. СЗО има 500 потврђених случајева напада на здравствене установе, који су резултирали са око 100 смртних случајева, што је резултат руске инвазије у пуном обиму. Дакле, са још једним таласом COVID-19, али и ширењем полиомијелитиса, украјинско здравство ће се суочити са значајним оптерећењем. „Тakoђе смо дубоко забринуте због потенцијала за међународно ширење полиомијелитиса због недостатака у покривености имунизацијом и масовног кретања становништва повезаног са ратом“, рекао је генерални директор СЗО Тедрос Адханом Гебрејесус.

Култура. [Руске снаге оштетиле су 252 културне установе у Доњецкој области.](#) Руска војска је уништила и 64 културне установе, саопштила је Доњецка обласна државна управа. Оштећени и уништени објекти обухватају 115 клубова, 108 библиотека, 56 верских објеката, 22 уметничке школе, 13 музеја, један колеџ уметности и једно позориште.

Угао за читање.

- [У ослобођеном украјинском граду мештани јецају од олакшања, причају мучне приче | Ројтерс](#)

Статистика.

- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске на дан 14. септембар 2022 у 10.00 часова: људство – око 53650, тенкови – 2180, АПВ – 4665, артиљеријски системи – 1290, МЛРС – 311, -системи за борбу против авиона – 167, авиони са фиксним крилима – 246, хеликоптери – 215, оперативно-тактички дронови – 908, крастарене ракете – 233, чамци и лаки глисери – 15, мекана возила и цистерне за гориво – 3501, специјална опрема – 120.

Свака помоћ је важна, ниједан допринос није премали!

- Подржите пројекат SharetheTruths тако што ћете постати један од [волонтера](#) који га преводе на ваш локални језик.
- Пратите наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!